

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

GMINY LUBICZ
CZĘŚCI WSI BRZEŻNO

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Powiązania opracowania z innymi dokumentami	3
2. Cel, zakres i metody opracowania	4
2.1. Cel	4
2.2. Zakres	4
2.3. Metoda	5
3. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska obszaru objętego projektem planu	5
3.1. Ogólna charakterystyka terenu	5
a. Geologia, warunki gruntowe, rzeźba terenu	6
b. Warunki wodne	7
c. Warunki klimatyczne, aerosanitarne i akustyczne	9
d. Fauna i flora- warunki przyrodnicze	10
e. Zabytki i dziedzictwo kultury	10
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu	10
5. Istniejące problemy i cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	11
6. Powiązania z dokumentami nadrzędnymi istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	12
Dokumenty o znaczeniu międzynarodowym:	12
Dokumenty o znaczeniu krajowym:	12
Dokumenty o znaczeniu regionalnym:	13
7. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz na środowisko	15
Obszary Natura 2000	15
Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Drwęcy”	17
8. Synteza ustaleń projektu planu	18
9. Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, możliwości i sposoby ich ograniczania, zapobiegania i kompensacji	19
8.1. Wpływ na różnorodność biologiczną	20
8.2. Wpływ na zdrowie ludzi	21
8.3. Wpływ na faunę i florę	21
8.4. Wpływ na wody	21
8.5. Wpływ na jakość powietrza	22
8.6. Wpływ na klimat	22
8.7. Wpływ na powierzchnię terenu	23
8.8. Wpływ na krajobraz	23
8.9. Wpływ na zasoby naturalne	23
8.10. Wpływ na zabytki	23
8.11. Wpływ na dobra materialne	23
8.12. Wpływ na formy ochrony przyrody	23
8.13. Wpływ na obszary Natura 2000	23
10. Rodzaje przewidywanego oddziaływania	24
11. Analiza możliwych rozwiązań alternatywnych	25
12. Ograniczanie wpływu i kompensacja działań	25
13. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	26
14. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	26
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	26

1. WSTĘP

1.1.Podstawa prawna

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Procedurę rozpoczęła uchwała Nr LIII/671/23 Rady Gminy Lubicz z dnia 25 stycznia 2023r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lubicz dot. terenów komercyjnych położonych przy drodze nr 52 na obszarach wsi: Grębocin, Rogowo, Rogówko, Brzeźno, Brzezinko i Gronowo. Obszar opracowania dotyczy działki nr 78/30 położonej w obrębie ewidencyjnym Brzeźno.

Dodatkowo, prognoza została sporządzona w oparciu o przepisy:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 27 marca 2004r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. z 2023 poz.977 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. – Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.633)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm)
- Ustawa z 1 lipca 2011 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1469)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2409.)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1436),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. (Dz.U.2019.1839).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014, poz. 112)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845)

1.2. Powiązania opracowania z innymi dokumentami

Analiza skutków środowiskowych realizacji zapisów planu została przygotowana w oparciu o:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubicz
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej
- Aktualizacja planu ochrony środowiska

- Mapa geośrodowiskowa, arkusz Kowalewo Pomorskie
- Dane dostępne w geoportalach ISOK, CBDG, PSH
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Lubicz Dolny, 2016

2. CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

2.1. Cel

Celem opracowania jest określenie potencjalnych skutków środowiskowych realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analizowany plan stanowi zmianę obowiązującego planu miejscowego i ma na celu umożliwienie realizacji inwestycji w celu intensyfikacji działalności gospodarczej na analizowanym terenie. Analizę dokonano w oparciu o wymienione wyżej dokumenty w zakresie zgodności, spełnienia wymagań oraz zawartych informacji. Prognoza obejmuje również wskazanie rozwiązań alternatywnych oraz działań mających na celu eliminację, ograniczenie lub kompensację negatywnego wpływu na środowisko.

2.2. Zakres

Zakres opracowania obejmuje elementy ujęte w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.):

- informacje dotyczące zawartości, celów opracowania oraz powiązań z innymi dokumentami
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzania prognozy
- informacje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków realizacji ustaleń planu
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko
- streszczenie w języku niespecjalistycznym

Ponadto opracowanie analizuje i prognozuje stan środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu oraz możliwość i wielkość oddziaływania na środowisko realizacji zapisów. Analizie poddano wpływ ustaleń na poszczególne komponenty środowiska: powietrze, klimat, wodę, powierzchnię terenu, faunę i florę, warunki akustyczne oraz pod kątem wpływu na bioróżnorodność, ludzi, krajobraz, dobra materialne, zasoby naturalne oraz zabytki. Zbadano także oddziaływanie na obszary Natura 2000 oraz określono inne uwarunkowania z zakresu fizjografii, ochrony środowiska i innych barier. Określono również przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe. W opracowaniu uwzględniono problemy i cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji planu, a także przedstawiono alternatywne rozwiązania dotyczące sposobu zagospodarowania terenu. Prognozę uzupełniono również o wskazane przez właściwy organ kwestie:

- uwzględnić programy naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM2,5 oraz B(a)P”
- wpływ na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych,
- wpływ na warunki hydrogeologiczne i sposoby zapobiegania i ograniczania oddziaływania
- aktualny stan zagospodarowania obszaru i ocenić walory przyrodnicze
- wpływ zmiany planu miejscowego na klimat i krajobraz,
- przedstawić opis zagospodarowania terenów wokół obszaru opracowania z uwzględnieniem przedsięwzięć mogących wpływać na klimat akustyczny,
- określić, przeanalizować i ocenić skumulowane oddziaływanie istniejących i planowanych funkcji terenów.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy uzgodniono z:

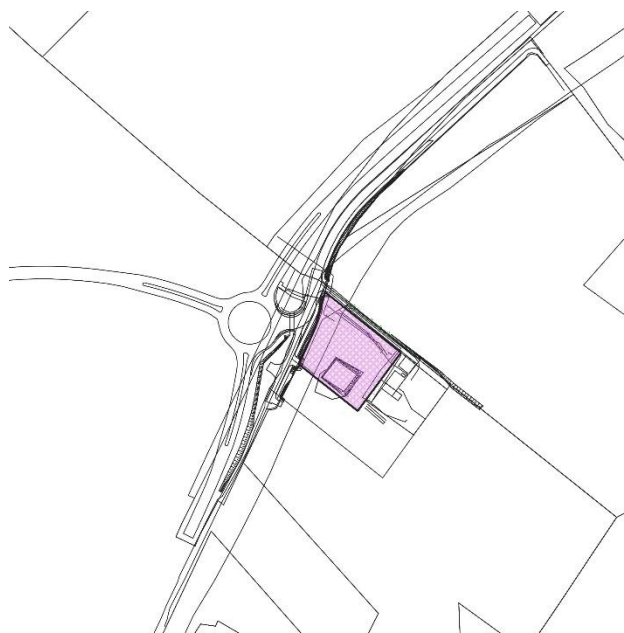
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Toruniu
- Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

2.3. Metoda

Prognozę przygotowano w oparciu o metody polegające na szczegółowej analizie potencjalnego wpływu poszczególnych zapisów planu na środowisko. Analizowano zapisy dotyczące projektowanego przeznaczenia terenów, sposobu zagospodarowania i zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego z uwzględnieniem stanu i zagrożeń dla środowiska oraz uwarunkowań fizjograficznych terenu, przy jednoczesnym założeniu, że zmiany dotyczą terenu na którym obowiązuje plan miejscowy. Ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko, wynikająca z wyżej wymienionych zapisów, została dokonana poprzez prognozowanie zmian w poszczególnych elementach środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi charakteru poszczególnych oddziaływań opisanych w dalszej części prognozy - dokonano określenia rodzaju, okresu trwania i znaczenia oddziaływania.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

3.1. Ogólna charakterystyka terenu

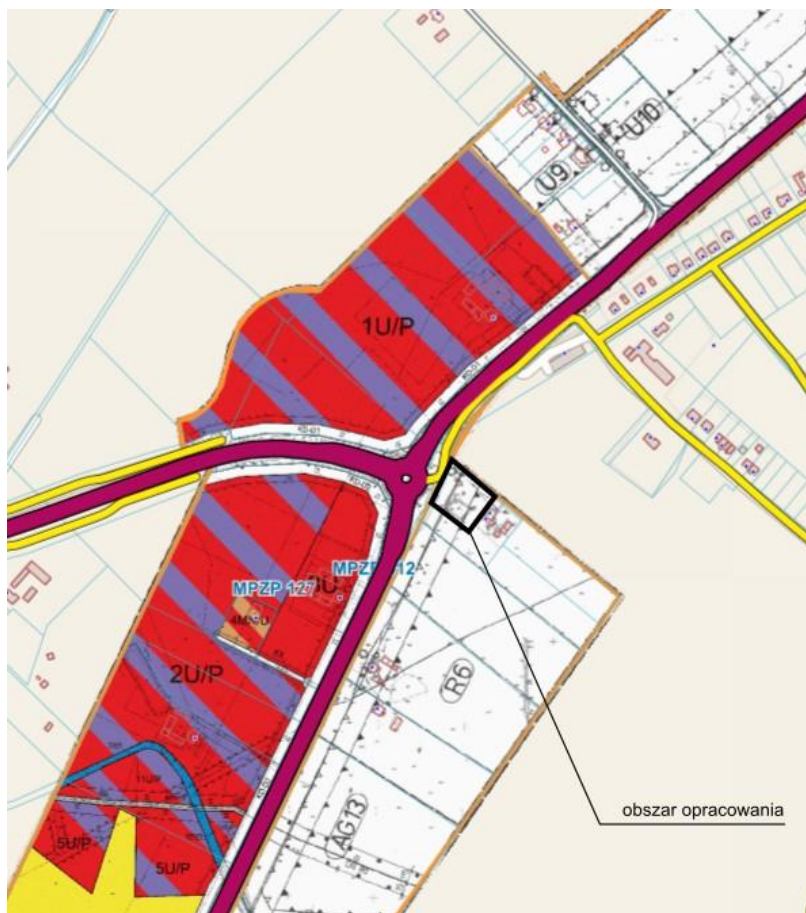

Rysunek 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Obszar opracowania obejmuje działkę nr 78/30 we wsi Brzeźno, gmina Lubicz. Zajmuje powierzchnię ok. 0,28ha. Teren jest nie zabudowany. Dużą część terenu stanowi murawy trawiaste uzupełnione zadrzewieniami, w południowej części znajduje się zbiornik wodny. Teren położony jest przy drodze krajowej nr 15 i 96. Sąsiedztwo terenu stanowi zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa (sklep DINO, Dzienny Dom Seniora). Tereny położone w sąsiedztwie obecnie stanowiące w większości pola uprawne zostały przeznaczone w obowiązującym planie miejscowym pod usługi i produkcję. Teren zgodnie z ewidencją gruntów i budynków stanowi grunty rolne RIII oraz nieużytek N (wypełniony wodą).

Teren objęty jest obowiązującym planem miejscowym przyjętym Uchwałą Nr VI/72/99 z dnia 27 stycznia 1999 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

gminy Lubicz dot. terenów komercyjnych położonych przy drodze nr 52 na obszarach wsi: Grębocin, Rogowo, Rogówko, Brzeźno, Brzezinko i Gronowo.

Rysunek 2 Obowiązujący plan miejscowy w granicach obszaru objętego opracowaniem, na podstawie Lubicz.e-mapa.pl

Zapisy obowiązującego planu miejscowego dla obszaru objętego opracowaniem:

§ 9. Dla terenów gospodarki rolnej oznaczonych na rysunku planu symbolami R 1÷9 ustala się:

- 1) przeznaczenie podstawowe - funkcja rolnicza,
- 2) przeznaczenie dopuszczalne - działalność usługowa ograniczona do działki siedliskowej,
- 3) adaptuje się istniejącą zabudowę zagrodową i dopuszcza się jej modernizację i przebudowę pod warunkiem zachowania tradycyjnej, wiejskiej formy zabudowy,
- 4) obsługę komunikacyjną polegającą na utrzymaniu istniejących zjazdów.

a. Geologia, warunki gruntowe, rzeźba terenu

Według podziału fizycznogeograficznego Polski (Kondracki, 1998) obszar omawianego arkusza znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w południowo-wschodniej części podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie. Przeważająca jego część wchodzi w skład trzech makroregionów: Pojezierza Chełmińskiego, Doliny Drwęcy i Pojezierza Dobrzyńskiego (mezoregion Pojezierze Dobrzyńskie). Teren stanowi płaską wysoczyznę morenową utworzoną w fazie poznańskiej zlodowacenia Wisły (północnopolskiego), na której przeważają moreny martwego lodu, ozy i kemy, wznoszące się od 85 do 100 m n.p.m. Morenę budują gliny zwałowe, ich zwietrzelin, piaski i żwiry lodowcowe. Na analizowanym obszarze wykształciły się gleby bielcowe zbudowane z piasku gliniastego mocnego na glinie. Gleby te należą do 2 kompleksu przydatności rolniczej, a gleby zaliczane są do gleb III klasy bonitacyjnej. Teren jest płaski, a lokalne obniżenie stanowi zagłębienie wypełnione wodą.

Omawiany obszar jest zlokalizowany w marginalnej części platformy wschodnioeuropejskiej, na zachodnim skłonie niecki brzeżnej. Niecka Brzeźna jest podłużną, wąską depresją, wypełnioną osadami permio-mezozoicznymi i trzeciorzędowymi, które przykryte są pokrywą utworów czwartorzędowych. Najstarszymi utworami trzeciorzędowymi są morskie osady środkowego oligocenu, wykształcone jako ropy z domieszką piasków kwarcowych, zwane ropy toruńskimi. Bezpośrednio na utworach oligocenu leżą niezgodnie lądowo-jeziorne utwory miocenu, należące do tzw. formacji brunatnowęglowej. Są to szarobrunatne ropy i mułowce oraz ropy, mułki i piaski kwarcowe z domieszką pyłu węglowego. Utwory pliocenu, przykrywające płytami osady starszego trzeciorzędu głównie na obszarach elewacji, były akumulowane w jeziorach i jeziorzyskach. Powstały wówczas miąższe (do kilkudziesięciu metrów) serie pstrych ropy bezwapniowych. Utwory czwartorzędowe mają silnie zróżnicowane rozprzestrzenienie poziome i pionowe poszczególnych kompleksów oraz bardzo zmienną miąższość. Utwory plejstoceniowe reprezentowane są przez: gliny zwałowe, ropy i mułki (zastoiskowe i jeziorne), piaski i żwiry (wodnolodowcowe, lodowcowe i rzeczne) oraz mułki, piaski, żwiry, głazy i gliny (moren czołowych, moren martwego lodu, kemów i ozów). Utwory te były akumulowane podczas zlodowaceń: południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskiego oraz interglacjałów: mazowieckiego i eemskiego.

Na analizowanym obszarze nie występują złoża kopalin.

b. Warunki wodne

Obszar wsi Brzeźno jest położony w dolnym biegu rzeki Drwęcy, prawobrzeżnego dopływu Wisły. Należy do zlewni Strugi Rychnowskiej, a najbliższym przepływającym ciekim jest Dopływ z Brzeźna. Głównym ciekim gminy jest rzeka Drwęca, z której ujmowana jest woda pitna dla mieszkańców Torunia. Dla ujęcia wyznaczono strefę ochrony, która nie obejmuje obszaru objętego projektem planu. W rejonie chełmińsko-dobrzyńskim występują trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe – stanowiące główny użytkowy poziom wodonośny oraz trzeciorzędowe i kredowe. Powszechnie ujmowany czwartorzędowy poziom wodonośny jest związany przede wszystkim z piaszczystymi utworami wodnolodowcowymi, lokalnie z piaszczysto-żwirowymi utworami interglacialnymi. Na przeważającym obszarze izolacja czwartorzędowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu jest dobra. Tylko w dolinie Drwęcy opisywany poziom nie posiada żadnej izolacji. Są to wody średnio twarde, o odczynie słabo zasadowym (pH od 7 do 7,8). Charakterystyczne dla tych wód są niskie zawartości azotanów i azotynów. Przeciętne stężenia magnezu (20–40 mg/dm³), siarczanów (0–20 mg/dm³) i chlorków (8–200 mg/dm³) nie przekraczają dopuszczalnych stężeń dla wód pitnych. W okolicach Rogówka i Brzeźna występują jednak przekroczone stężenia chlorków, sodu, fluorków i boru, co determinuje jedynie gospodarcze użytkowanie wód.

Obszar objęty planem miejscowym znajduje się w zlewni rzecznej Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Struga Rychnowska” oznaczonej symbolem RW200009289789. Stan jcwpc badano w roku 2018 i 2021 („Ocena stanu jednolitych części wód w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu”). Oceniono, że JCWP cechuje się stanem chemicznym poniżej dobrego (2021). Elementy klasy biologicznej oceniono jako 3 klasę, fizykochemicznych jako >2. Ogólna ocena stanu JCWP była wskazywała na 3 klasę i umiarkowany potencjał ekologiczny (2018, 2021). Ocena stanu wykazała zły stan wód. Za główne zagrożenie uznano nawożenie depozycją oraz odpływ miejski oraz źródła przemysłowe, bytowe i komunalne. Zagrożenie stanowi również prostowanie koryta i obiekty mostowe. Cała zlewnia stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami ze źródeł komunalnych. Celem środowiskowym jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny oraz stanu chemicznego dobrego. JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

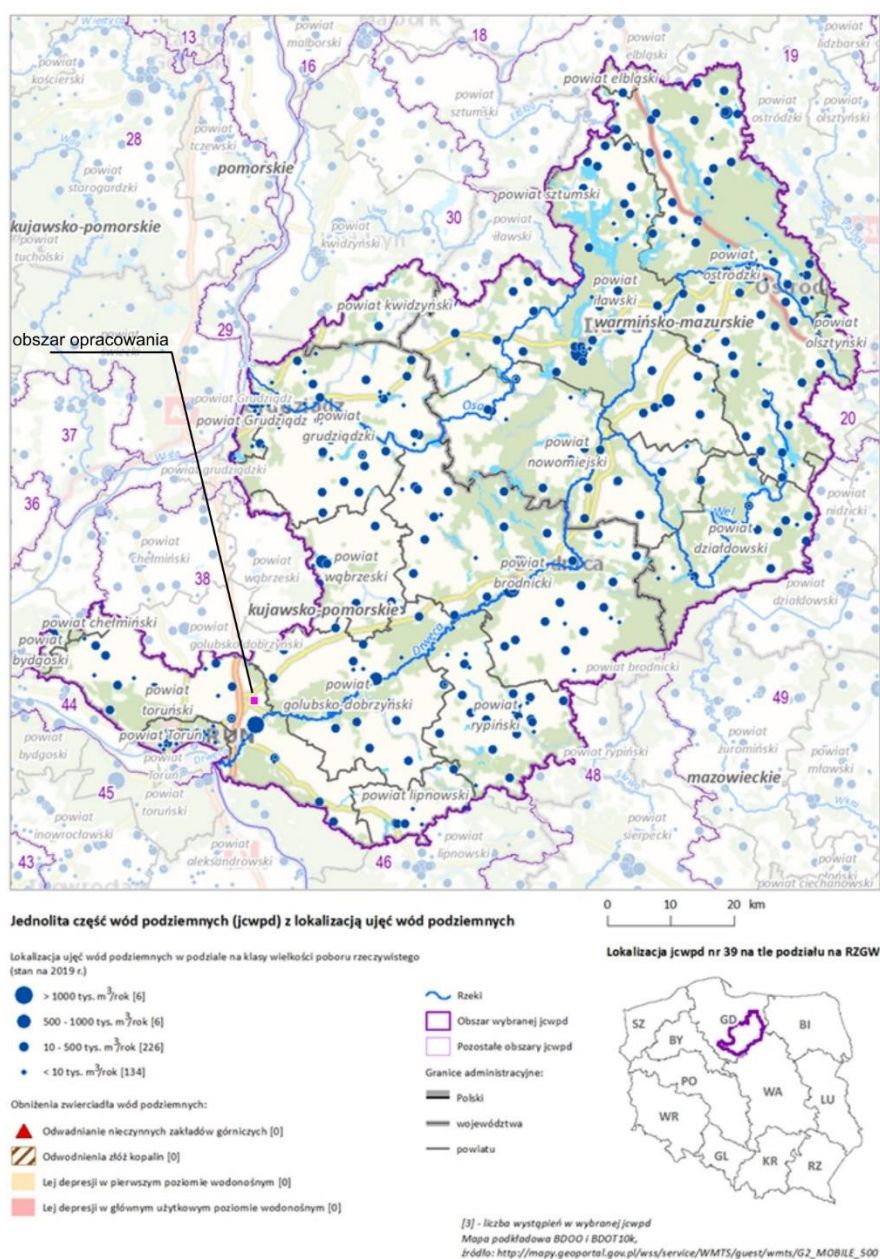
Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych oznaczonej symbolem GW600039. Stan badano w 2019r., stan ilościowy i chemiczny jest

określano jako dobry. Presja jest rozproszona i jest związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. Badania prowadzone w najbliższym punkcie pomiarowym (Mokry Las) wskazują na II klasę jakości („Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2022”).

Główne cele środowiskowe dla wód podziemnych określone w Programie gospodarowania wodami obszarze dorzecza Wisły to:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnianie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Celem dla JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Występuje zagrożenie niespełnienia celu chemicznego.

Rysunek 3 JCWPd z lokalizacją ujęć wody, źródło: hydroportal

Teren objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

c. Warunki klimatyczne, aerosanitarne i akustyczne

Obszar objęty opracowaniem pod względem klimatycznym należy do Regionu Chełmińsko-Toruńskiego. Wyróżnia się on na tle innych regionów większą częstością dni z pogodą bardzo ciepłą z dużym zachmurzeniem latem, a w okresie zimowo-wiosennym – dni przymrozkowych bardzo chłodnych, bez opadu. W ciągu całego roku najwięcej jest jednak dni z pogodą umiarkowaną ciepłą, pochmurną i bez opadów (Woś, 1999). Roczna suma opadów nie przekracza 520 mm. Wartość średniej rocznej temperatury powietrza w Toruniu, mierzonej na stacji IMiGW wynosi 7,7°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń (średnia temperatura wynosi -2,5°C), a najcieplejszym lipiec (średnia +18°C). Latem przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie, zimą – wschodnie. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni (Wójcik, 1993).

Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez regionalny GIOŚ (Roczna ocena jakości powietrza za 2021 rok) Lubicz (strefa kujawsko – pomorska) znalazł się w klasie C pod względem ochrony zdrowia ludzi z powodu przekroczeń wartości normatywnych PM10 i B(a)P. Ze względu na ochronę roślin Aleksandrów Kujawski znajduje się w klasie A. Skutkuje to koniecznością sporządzenia programów ochrony powietrza albo w przypadku, gdy takie programy już wcześniej uchwalono, a standardy jakości powietrza nadal są przekraczane - aktualizacji programów ochrony powietrza.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin ocenie podlegała strefa kujawsko-pomorska – dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń strefa ta została zaliczona do klasy A.

Głównymi źródłami zorganizowanej emisji substancji dokonywanej na obszarze Gminy Lubicz są prowadzone procesy energetycznego spalania paliw, a także - w niewielkim stopniu - prowadzone procesy technologiczne. W strukturze zużycia paliw, które są przeznaczone na spalanie energetyczne, zdecydowanie dominuje węgiel kamienny. Jest on podstawowym paliwem, stosowanym na omawianym obszarze. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową wynikającą z sezonu grzewczego. Spala się w nich różnego rodzaju materiały nieodpowiedniej jakości - koks, miał, węgiel, a także odpady komunalne, które są źródłem emisji dioksyn, gdyż proces spalania jest niepełny i zachodzi w stosunkowo niskich temperaturach. Zanieczyszczenia z tego rodzaju źródła zawierają znaczne ilości popiołu (ok. 20%), siarki (1-2%) oraz azotu (1%). W znacznej większości domów węgiel spalany jest w przestarzałych konstrukcyjnie piecach bez właściwego nadzoru procesu spalania i bez urządzeń odpylających.

Poza niską emisją pochodzącą z urządzeń grzewczych zagrożenie dla jakości powietrza stwarza ruch komunikacyjny. Do najważniejszych drogowych szlaków komunikacyjnych Gminy należy autostrada A1, droga krajowa nr 10, 15, 80 oraz drogi wojewódzkie nr 552, 572, 646, 654, 657. Emisja komunikacyjna jest najbardziej odczuwalna w pobliżu drogi i maleje wraz ze wzrostem odległości od dróg. Określenie wielkości stężeń zanieczyszczeń emitowanych przez komunikację jest trudne, ponieważ ma na nią wpływ wiele czynników. Gmina Lubicz sukcesywnie realizuje działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Związane są one przede wszystkim z:

- termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej,
- dofinansowaniem wymiany systemu ogrzewania węglowego na nowe ekologiczne źródło ciepła,
- edukacją ekologiczną mieszkańców,
- budową ścieżek rowerowych,
- nasadzeniami drzew wzdłuż dróg publicznych.

W ostatnich latach jak wynika z programu ochrony środowiska dla gminy Lubicz na lata 2021-2026 w gminie nie prowadzono monitoring hałasu. Pomiary akustyczne były wykonane na potrzeby GDDKiA. Teren znajduje się w pasie oddziaływania skumulowanego dób@g krajowych nr 15 i 96. Analizowany obszar cechuje się rozproszoną zabudową. Przewietrzanie terenu jest swobodne. Sytuację sanitarną powietrza pogarsza położenie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie

drogi krajowej nr 15 i 96, na której ruch komunikacyjny generuje zanieczyszczenia lotne. Ze względu na bliskość zabudowy należy uznać, że lokalnie i czasowo może występować przekroczenie norm dotyczących jakości powietrza, szczególnie w miesiącach jesienno-zimowych w związku z sezonem grzewczym.

d. Fauna i flora- warunki przyrodnicze

Obszar opracowania położony jest w Krainie Chełmińsko-Dobrzyńska Okręgu Pojezierza Chełmińskiego podokręg Golubski (wg regionalizacji Matuszkiewicza). Według mapy przeglądowej Potencjalnej roślinności naturalnej Polski 1:300 000, część gminy, w której znajduje się analizowany obszar, usytuowany jest w obszarze występowania nożowych łągów jesionowo-olszowych (Fraxino-Alnetum), grądów subatlantyckich (Stallario-Carpinetum), kontynentalnych borów mieszanych sosnowo-dębowych (Pino-Quercetum). Roślinność faktyczna reprezentowana jest przede wszystkim przez roślinność towarzyszącą zabudowie- murawy trawiaste uzupełnione przez typowe gatunki drzew m.in. świerki pospolite, brzozę brodawkowatą, drzewa owocowe. Roślinność cechuje się znikomą naturalnością. Tereny przydrożne porasta roślinność segetalna- pospolite kwiaty i byliny m.in. krwawnik pospolity, mleczyk polny. Na terenie znajduje się niewielki zbiornik wodny, otoczony turzycą, różnogatunkowymi trawami, pałąką wodną, trzciną. Teren nie charakteryzuje się dużą bioróżnorodnością.

Faunę terenów stanowiących opracowanie stanowią typowe gatunki synantropijne oraz polne, związane z występującą zabudową i prowadzoną uprawą roli. W granicach działki mogą się również pojawiać się większe zwierzęta związane z terenami rolnymi znajdującymi się w niewielkiej odległości. Ze względu na otwarty charakter terenów sąsiednich istnieje możliwość swobodnej migracji. Należy jednak wziąć pod uwagę istniejące bariery fizyczne i behawioralne jakimi są ogrodzone tereny zabudowy oraz drogi o dużym natężeniu ruchu. W obszarach objętych opracowaniem nie zauważono występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Nie wyklucza się możliwości bytowania lub odpoczywania gatunków objętych ochroną, szczególnie płazów i ptactwa. Analizowany obszar znajduje się poza granicami korytarzy migracyjnych o znaczeniu ponadlokalnym (zgodnie z Instytutem Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży).

e. Zabytki i dziedzictwo kultury

Na obszarze objętym planem nie występują obiekty ujęte w Rejestrze Zabytków ani stanowiska archeologiczne.

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

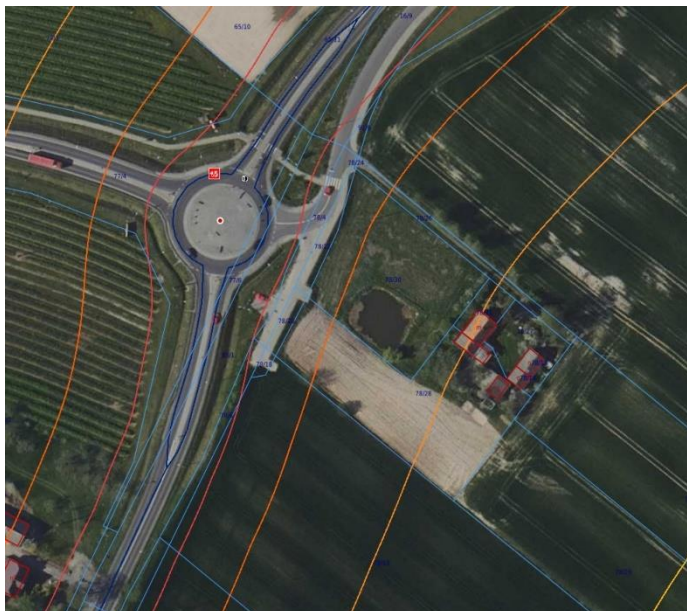
Obszar stanowiący analizowany teren objęty jest obowiązującym planem miejscowym. Plan zakłada w tym obszarze funkcje rolne. Zakłada się, że zarówno zrealizowanie jak i brak realizacji planu nie będą skutkować znaczącymi zmianami w stanie środowiska. Prowadzenie upraw wiąże się z ryzykiem przedostawania się substancji azotowych i środków ochrony roślin do wód i zanieczyszczenie ich. Nieodpowiednie zabiegi agrarne mogą prowadzić do nasilonej erozji gleb. Uchwalenie planu umożliwi powstanie zabudowy usługowej w pasie przydrożnym oraz zagwarantuje możliwość realizacji polityki przestrzennej gminy wyrażonej w studium.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do istotnych problemów ochrony środowiska z punktu widzenia dokumentu zaliczyć należy emisję zanieczyszczeń powietrza, skażenie gleb, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, zagrożenie stanu klimatu akustycznego, wzrost zanieczyszczeń i odpadów.

Zagrożenie dla jakości powietrza i akustyki

Zagrożenie dla jakości powietrza związane jest z emisją zanieczyszczeń pochodzących z urządzeń grzewczych oraz związanych z ruchem komunikacyjnym. Do atmosfery emitowane zostają związki dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego pochodzące z lokalnych źródeł lub urządzeń grzewczych. Emisja związków tlenku azotu związana jest głównie ze spalaniem paliw w transporcie. Przy czym przekroczenia stężeń dwutlenku siarki i pyłów są obserwowane w miesiącach jesiennych i zimowych, natomiast emisja zanieczyszczeń tlenkiem azotu jest stała w okresie roku. Zagrożeniem dla terenów położonych przy drogach może być pogorszenie stanu technicznego ich nawierzchni lub wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego przez co zwiększy się emisja zanieczyszczeń lotnych.

Rysunek 4 Mapa emisyjna dla wskaźnika LDWN dla sieci dróg w sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem, źródło: geoportal.gov.pl dane GDDKiA

Zagrożenie warunków gruntowo-wodnych

Zmiana warunków gruntowo-wodnych jest zagrożeniem w przypadku osuszania gruntu pod fundamenty, utwardzania powierzchni materiałami nieprzepuszczalnymi zaburzając możliwość infiltracji do gleby wód opadowych i roztopowych. Zagrożeniem dla warunków wodnych jest zagospodarowanie terenów wokół zbiornika wodnego, co może prowadzić do jego degradacji lub likwidacji.

Zanieczyszczenie wód oraz skażenie gleb

Zanieczyszczenie wód oraz skażenie gleb wiąże się przede wszystkim z przedostawaniem się zanieczyszczeń wód w trakcie prowadzenia prac budowlanych, wskutek emisji zanieczyszczeń sanitarnych do wód oraz spływem skażonych wód do wód gruntowych. Dla obszaru objętego planem wyznaczono cele ochrony dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Prowadzona uprawa roli wpływa na struktury gleb.

Zagrożenia klimatyczne i zjawisk katastroficznych

Zagrożenia klimatyczne związane są z globalnym ocieplaniem, wzrostem średniej temperatury oraz wydłużaniem okresów bezdeszczowych. Następuje również wzrost ekstremalnych zdarzeń pogodowych jak fale upałów, powodzie, ulewne opady, huragany, susze.

Zagrożeń wynikających z położenia w terenach powodzi lub podtopień, ruchów masowych, zaburzenia krajobrazu bądź konfliktów funkcji nie zidentyfikowano.

6. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI NADRZĘDNYMI ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumenty o znaczeniu międzynarodowym:

- dyrektywa Rady nr 91/271/EWG, z 21 maja 1991 r. w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych
- dyrektywa Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy
- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
- dyrektywa nr 2002/49/WE Parlamentu Europy i Rady z 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. U. nr 189 z 18 lipca 2002 r.)

Dokumenty o znaczeniu krajowym:

Dokumenty o znaczeniu krajowym:

- Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030.

Główne cele środowiskowe:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska poprzez modernizację infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne, sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych, realizację programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce, wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii, stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki, zwiększenie poziomu ochrony środowiska,
- Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych poprzez rewitalizację obszarów problemowych w miastach, stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta, zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast,
- Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego,

Plan realizuje założenia strategii poprzez tworzenie równoważenia rozwoju, stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi.

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju 2020 z perspektywą do 2030r.

Główne cele:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Plan realizuje założenia strategii poprzez zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju gospodarczego podregionów, pobudzanie rozwoju gospodarczego.

- Strategia energetyczna Polski do 2040 roku
 - poprawa efektywności energetycznej

- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko

Plan realizuje politykę poprzez zmianę struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

– Dokumenty sektorowe m.in.:

- Krajowy Program Ochrony Powietrza do 2020 z perspektywą do 2040r. (realizowany m.in. poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń lotnych)
- Aktualizacja krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (realizowana m.in. poprzez określenie sposobu odprowadzania ścieków komunalnych)
- Krajowy plan gospodarki odpadami do 2028r. (realizowany m.in. poprzez wprowadzenie zasad gospodarowania odpadami)
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030r. (realizowany m.in. poprzez wprowadzenie rozwiązań adaptujących do zmian klimatu oraz ograniczających oddziaływanie na klimat)
- Program wodno-środowiskowy (realizowany m.in. poprzez ustalenie zasad pobierania i odprowadzania wód i ścieków)

Dokumenty o znaczeniu regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Cel nadrzędny: „Jakość życia typowa dla wysokorozwiniętych regionów europejskich”

Cele główne:

- 1) Skuteczna edukacja
- 2) Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo
- 3) Konkurencyjna gospodarka
- 4) Dostępna przestrzeń i czyste środowisko
- 5) Spójne i bezpieczne województwo

W ramach poszczególnych celów głównych, formułuje się następujące cele operacyjne:

Cel główny: 1. Skuteczna edukacja

Cele operacyjne:

- Podniesienie jakości kształcenia i wychowania
- Edukacja dla gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach
- Kształtowanie środowiska edukacyjnego
- Rozwój szkolnictwa wyższego

Cel główny: 2. Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo

Cele operacyjne:

- Aktywność społeczna i rozwój społeczeństwa obywatelskiego
- Rozwój wrażliwy społecznie
- Zdrowie
- Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe
- Sport i aktywność fizyczna

Cel główny: 3. Konkurencyjna gospodarka

Cele operacyjne:

- Odbudowa gospodarki po COVID-19
- Innowacyjna gospodarka – nauka, badania i wdrożenia
- Rozwój przedsiębiorczości
- Rozwój sektora rolno-spożywczego
- Rozwój turystyki
- Internacjonalizacja gospodarki
- Nowoczesny rynek pracy

Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko

Cele operacyjne:

- Infrastruktura rozwoju społecznego
- Środowisko przyrodnicze
- Przestrzeń kulturowa
- Przestrzeń dla gospodarki
- Infrastruktura transportu
- Infrastruktura techniczna
- Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne
- Potencjały endogeniczne

Cel główny: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko

Cele operacyjne:

- Transport publiczny
- Cyfryzacja
- Bezpieczeństwo
- Współpraca dla rozwoju regionu

– Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

W ramach PZPW ustalono cele:

- Kształtowanie miast – ośrodków rozwoju i ich powiązań funkcjonalnych poprzez kształtowanie potencjału poszczególnych miast stosownie do ich miejsc w hierarchii sieci osadniczej województwa oraz rozwój powiązań społecznych i gospodarczych pomiędzy miastami w regionie
- Kształtowanie przestrzeni w obszarach wiejskich poprzez zapewnianie atrakcyjnego miejsca do zamieszkania będzie się odbywać poprzez prawidłowe kształtowanie przestrzeni w obszarach wiejskich, o zróżnicowanych funkcjach, nie tylko o funkcji rolniczej.
- Przeciwdziałanie suburbanizacji i niwelowanie jej skutków poprzez propagowanie polityki przestrzennej opartej na organizowaniu przestrzeni w sposób planowy i skoordynowany, zgodny z wymaganiami ładu przestrzennego, ograniczający degradację krajobrazu oraz racjonalny ekonomicznie
- Kształtowanie przestrzennych warunków rozwoju gospodarczego poprzez planowanie przestrzeni, które pozwala zachować równowagę pomiędzy prowadzeniem działalności gospodarczych, a jakością życia ludności i akceptowanym poziomem oddziaływań na środowisko.
- Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej poprzez zaspokojenie potrzeb poznawczych zasobów dziedzictwa przyrodniczego i bogactwa kulturowego województwa jak również wzbogacenie oferty pozostałych form działalności turystycznej dla wzmocnienia konkurencyjności regionu
- Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych poprzez m.in. zabezpieczanie wody dla rolnictwa, kontrolowanego i bezpiecznego przepływu wód w rzekach, zachowanie w maksymalnym stopniu powierzchni leśnej, racjonalne korzystanie z gleb
- Wykorzystanie potencjału rolniczego i rozwój przemysłu rolno-spożywczego poprzez m.in. zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem intensywnej działalności rolniczej a zachowaniem wielokierunkowości produkcji, która pozytywnie wpływa na jakość, odporność i różnorodność biologiczną środowiska naturalnego.
- Rozwój turystyki zdrowotnej, medycznej, rehabilitacyjnej oraz typu wellness, zachowanie i ochrona przestrzeni o zasobach i walorach uzdrowiskowych, z równoczesnym stałym działaniem na rzecz poprawy jakości lokalnego środowiska oraz racjonalnego wykorzystywania potencjału uzdrowiskowego
- Kształtowanie spójnych systemów transportowych
- Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej poprzez m.in. dążenie do minimalizacji jej oddziaływania na środowisko poprzez koncentrację energetycznych przedsięwzięć liniowych i węzłowych, wspieranie inwestycji wykorzystujących energię

odnawialną, utworzenie sprawnego systemu sieci połączeń telefonii stacjonarnej i komórkowej oraz szerokopasmowej sieci dostępu do Internetu.

- Kształtowanie spójnego przestrzennie systemu obszarów chronionych poprzez dążenie do utrzymania łączności ekologicznej tych obszarów, w tym obejmowanie ich ochroną lub rozszerzenie granic istniejących form ochrony przyrody w taki sposób, aby osiągnąć maksymalną ciągłość przestrzenną systemu obszarów chronionych
- Poprawa stanu funkcjonowania zasobów środowiska przyrodniczego
- Ochrona i funkcjonowanie zasobów środowiska kulturowego poprzez zachowanie zasobów dziedzictwa kulturowego i wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego dla celów dydaktycznych, kulturotwórczych
- Kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem terenów zamkniętych i potrzeb obronności kraju
- Kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem zagrożeń naturalnych poprzez m.in. przeciwdziałanie występowaniu zagrożeń naturalnych, minimalizowanie negatywnych skutków zjawisk naturalnych, możliwości sprawnego reagowania w sytuacji wystąpienia zagrożeń naturalnych.
- Minimalizowanie zagrożeń i konfliktów przestrzennych

Przedstawione w projekcie planu przeznaczenie jest zgodne z ustaleniami dokumentów nadrzędnych (regionalnych, krajowych i międzynarodowych). Proponowane rozwiązania realizowane są poprzez kształtowanie potencjału, organizowaniu przestrzeni w sposób planowy i skoordynowany, zgodny z wymaganiami ładu przestrzennego, planowanie przestrzeni, które pozwala zachować równowagę pomiędzy prowadzeniem działalności gospodarczych, a jakością życia ludności i akceptowanym poziomem oddziaływań na środowisko, minimalizowanie zagrożeń i konfliktów przestrzennych.

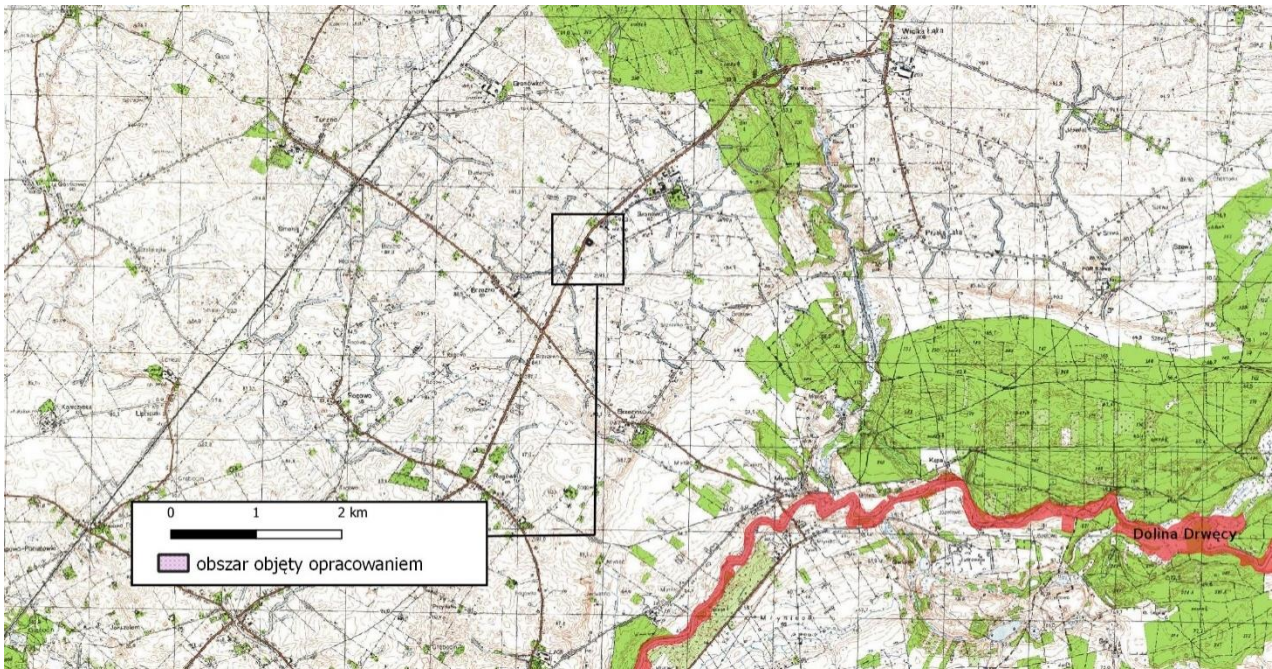
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000 ORAZ NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty planem położony poza zasięgiem obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody i korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadregionalnym.

Obszary Natura 2000

PLH280001 Dolina Drwęcy

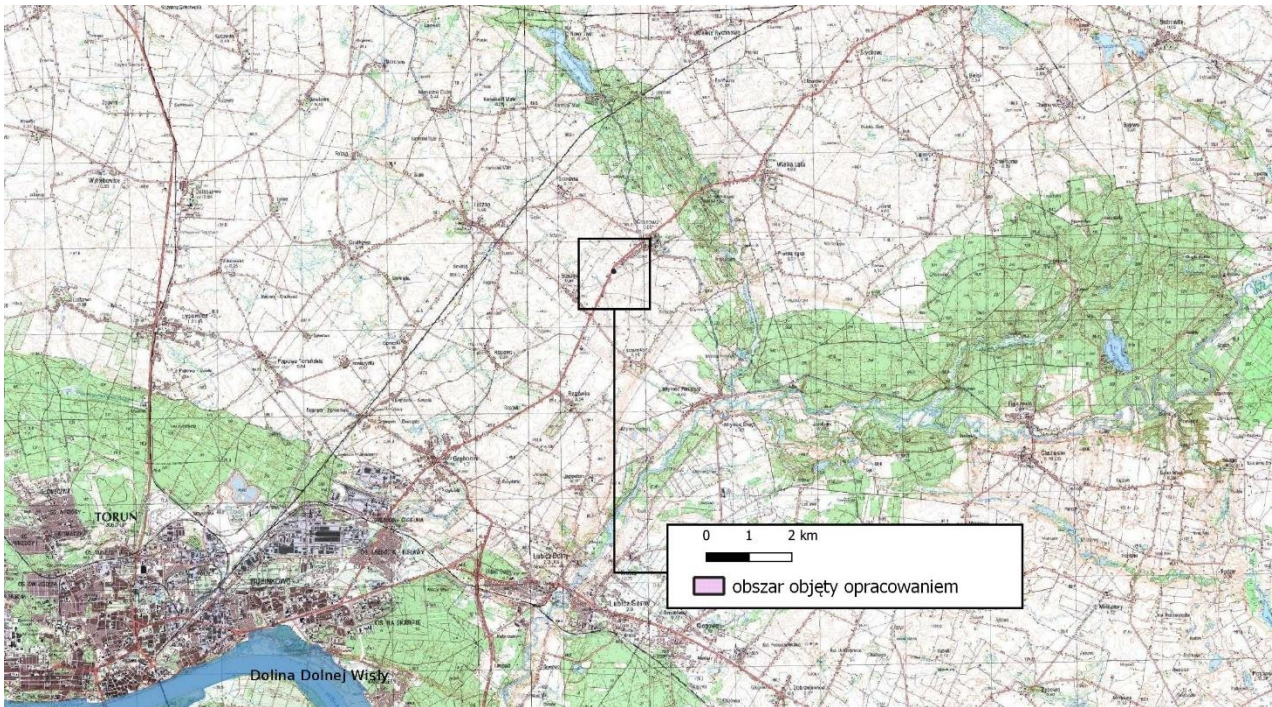
Dominujące formy rzeźby terenu to faliste moreny denne, ciągi moren czołowych, równiny sandrowe oraz rynny polodowcowe. Znaczne urozmaicenie tego terenu stwarzają różnego kształtu obniżenia dochodzące do 40 m głębokości. Dna tych obniżeń i rynien wypełniają wody jezior i torfowisk, niektóre z nich wykorzystują rzeki. Ostoja jest szczególnie ważna dla ochrony bogatej ichtiofauny. Występuje tu siedem gatunków ryb ważnych z europejskiego punktu widzenia m.in. boleń, koza i głowacz białopłetwy oraz jeden gatunek bezżuchowca - minóg rzeczny. Jest to również cenne środowisko dla ryb wędrownych takich jak pstrąg, łosoś, troć i certa, które wędrują z Bałtyku w górę rzek, aby odbyć w nich tarło. Rzeka i przyległe tereny stwarzają również dogodne warunki do bytowania licznych gatunków ptactwa wodno - błotnego oraz płazów, w tym dwóch gatunków cennych dla Europy: kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Teren ostoi pokrywa cenna przyrodniczo mozaika siedlisk związanych z doliną rzeczna. Stwierdzono tu występowanie 11 rodzajów siedlisk cennych dla Europy m.in. łąki użytkowane ekstensywnie, lasy łęgowe i starorzecza. Ostoja ta jest szczególnie cenna jako korytarz ekologiczny między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim sprzyjający migracjom i rozprzestrzenianiu się wielu gatunków roślin i zwierząt. Najważniejszymi zagrożeniami dla przyrody ostoi są zanieczyszczenie wód oraz zmiany stosunków wodnych. Negatywne w skutkach może być również ograniczenie lub zaprzestanie użytkowania i kłusownictwo.

Rysunek 5 Obszar objęty opracowaniem na tle obszarów Natura 2000, obszary siedliskowe, oprac. własne na podstawie geoserwis. gdos.gov.pl

PLB040003 Dolina Dolnej Wisły

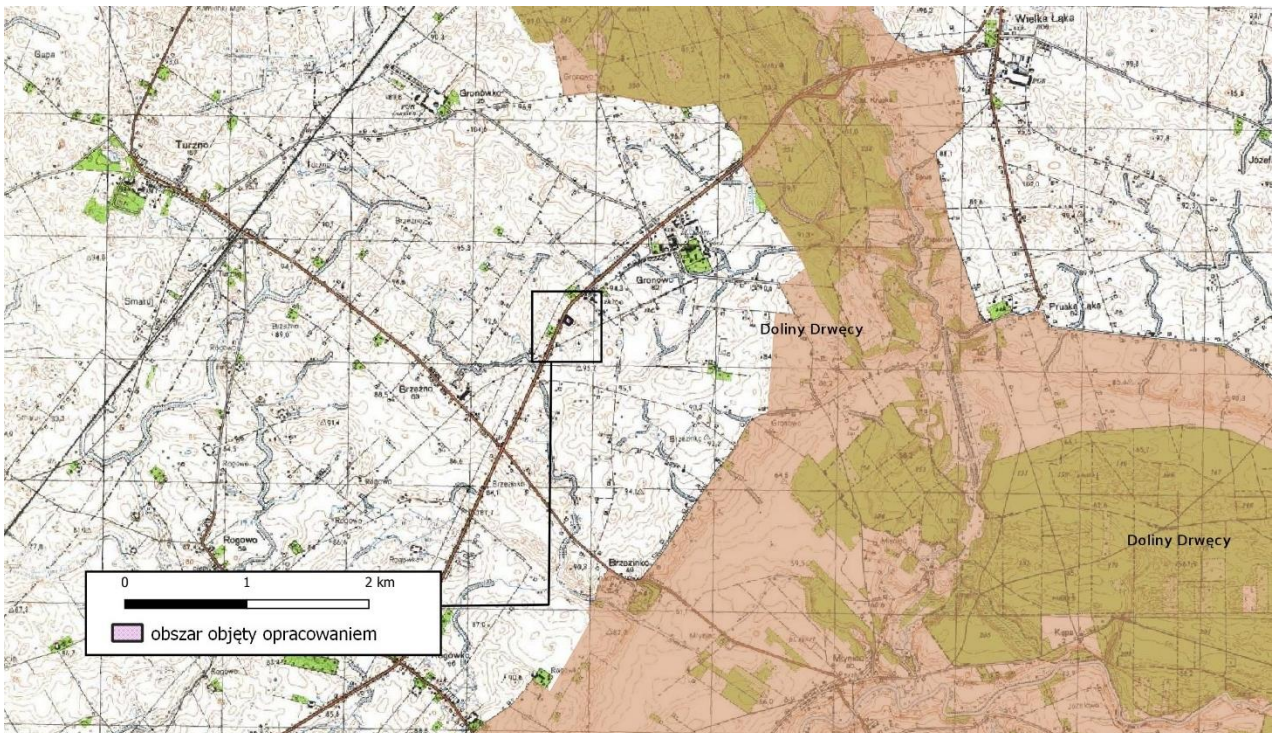
Obszar obejmuje prawie naturalną dolinę Dolnej Wisły bez odcinka ujściowego - na odcinku pomiędzy Włocławkiem a Przegaliną. Rzeka płynie w naturalnym korycie prawie na całym odcinku, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami, w dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie; brzegi pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łęgowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe. Obszar jest ostoją ptaków o randze europejskiej. Mimo, że awifauna obszaru nie jest całkowicie poznana wiadomo, że gniazduje tu ok. 180 gatunków ptaków. Teren stanowi bardzo ważną ostoję dla ptaków migrujących i zimujących (m.in. zimowisko bielika). W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w obrębie obszaru w bardzo dużych koncentracjach - do 50 000 osobników. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: bielik, gęś, nurogęś, ohar, rybitwa białoczelna, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrygojad, bielaczek. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje także derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna. Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok. 1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łągów, a także cenne murawy kserotermiczne wskazuje na bardzo wysoką wartość przyrodniczą tego obszaru. Do najpoważniejszych zagrożeń ostoi zalicza się zanieczyszczenia wód pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego. Istotne jest również niszczenie morfologicznej różnorodności międzywala, zabudowa brzegów i zalesianie muraw. Obserwuje się spontaniczną sukcesję roślinności wskutek zaprzestania lub zmniejszenia intensywności wypasu zwierząt w międzywalu, a także zamianę użytków zielonych na pola orne w międzywalu. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.

Rysunek 6 Obszar objęty opracowaniem na tle obszarów Natura 2000, obszary ptasie, oprac. własne na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Drwęcy”

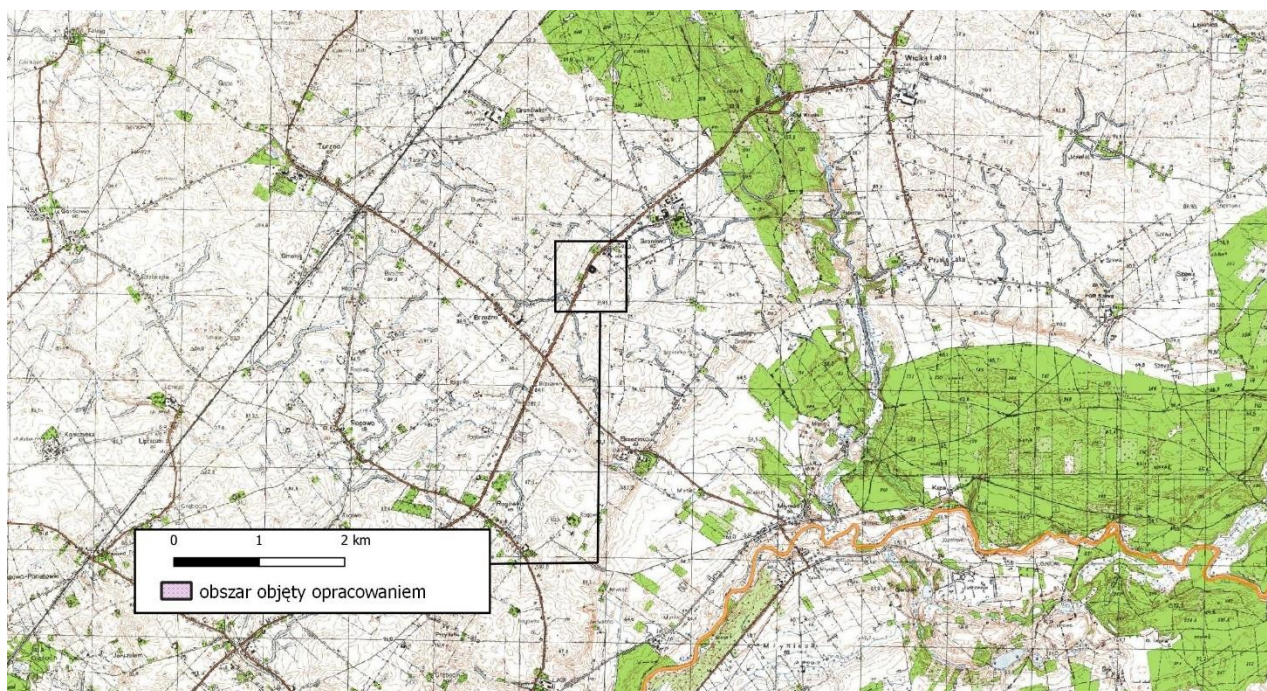
Obszar obejmuje dolinę Drwęcy, fragment rynnę brodnickiej z jeziorami Wysokie i Niskie Brodno, rynnę Skarlanki z jeziorem Bachotek oraz rynnę jabłonowską z jeziorami Chojno, Oleczno, Wądryńskie. Dolina Drwęcy pełni rolę jednej z głównych osi ekologicznych kraju (korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym) łączący Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką z obszarami węzłowymi, biocentrami i strefami buforowymi Pojezierza Mazurskiego. Rzeka Drwęca stanowi ichtologiczny rezerwat przyrody, utworzony dla ochrony ryb łososiowatych.

Rysunek 7 Obszar objęty opracowaniem na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu, oprac. własne na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl

Rezerwat „Rzeka Drwęca”

Na obszarze gminy występuje rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca”. Ochroną objęto koryto rzeki wraz z pasem przybrzeżnym. Celem rezerwatu jest ochrona występujących w nim pstrąga, łosia, troci i certy. Występują tam również boleń, głowacz białopłetwy, koza, łosoś atlantycki, minóg rzeczny, piskorz, różanka, świnka, lipień, miętus. Okolice rzeki również zamieszkiwane są przez różnorodne gatunki zwierząt, m.in.: bobra, wydrę, łosia, sarnę, jelenia, popielicę, zającą, ryjówkę. Występują tu również populacje płazów i gadów m.in.: kumak nizinny, traszka ropucha, żaba. Analizowany obszar znajduje się w oddaleniu 670m od rezerwatu i nie obejmują go zasady zagospodarowania.

Rysunek 8 Obszar objęty opracowaniem na tle rezerwatu przyrody, oprac. własne na podstawie geoserwis. gdos.gov.pl

8. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Ochrona i kształtowanie ładu przestrzennego

- 1) przestrzeganie zasad zabudowy w tym usytuowanie budynków w obrębie linii zabudowy oraz zachowanie określonych gabarytów budynków
- 2) zachowanie minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy

Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu

- 1) zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego.
- 2) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii
- 3) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do istniejących rowów oraz do gruntu z zachowaniem przepisów odrębnych i z uwzględnieniem obowiązku podczyszczenia przed odprowadzeniem tych wód do odbiornika
- 4) dopuszczenie gromadzenia, magazynowania i wykorzystywania wód opadowych i roztopowych w obrębie własnej działki z zachowaniem przepisów odrębnych
- 5) odprowadzenie ścieków bytowych i innych niż bytowe do systemu kanalizacji sanitarnej z uwzględnieniem prawa realizacji przepompowni ścieków w obrębie terenów objętych planem z zachowaniem przepisów odrębnych
- 6) dopuszczenie odprowadzenia ścieków bytowych i innych niż bytowe do szczelnych zbiorników bezodpływowych

- 7) zaopatrzenie w wodę z gminnej sieci wodociągowej
- 8) zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych z zastrzeżeniem by celów grzewczych i grzewczo - technologicznych należy stosować paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokiej sprawności
- 9) dopuszczenie realizacji urządzeń służących wykorzystaniu alternatywnych, odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych
- 10) zagospodarowanie odpadów zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminie oraz przepisami odrębnymi z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów
- 11) zachowanie odległości od istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi

Przeznaczenie terenu

Terren U- usługi z dopuszczeniem zabudowy związanej ze stacją paliw, gastronomii, usług biurowych, usług hotelowych stacji diagnostycznych i kontroli pojazdów warsztatów mechaniki pojazdowej.

Parametry zabudowy i zagospodarowania

- 1) maksymalna liczba kondygnacji budynku usługowego: II kondygnacje nadziemne;
- 2) maksymalna wysokość budynku usługowego: 10,0m;
- 3) maksymalna wysokość wiat: 7,0m;
- 4) geometria dachu: dach płaski, dwuspadowy i wielospadowy, o nachyleniu połaci dachowych 25° -45°;
- 5) maksymalna wysokość budowli 10,0m od poziomu terenu;
- 6) minimalny wskaźnik intensywności zabudowy jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej - 0,01;
- 7) maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej - 0,6;
- 8) maksymalna powierzchnia zabudowy dla działki budowlanej - 60%;
- 9) minimalna powierzchnia biologicznie czynna- 40% powierzchni działki budowlanej;

9. OCENA PRZEWDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOŻLIWOŚCI I SPOSOBY ICH OGRANICZANIA, ZAPOBIEGANIA I KOMPENSACJI

W ramach oceniania możliwego oddziaływania na środowisko należało rozważyć wpływ realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu na środowisko. Wprowadzenie zmian ustaleń przebadano dla kolejnych elementów środowiska: różnorodność biologiczną, zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, jakość wód, jakość powietrza, powierzchnię terenu, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne oraz obszary Natura 2000.

Analizę i ocenę oddziaływań przeprowadzono określając skalę wpływu. Wyróżniono wpływ negatywny mały (-1), średni (-2) i znaczący (-3), wpływ pozytywny (1) lub brak wpływu (0). Poprzez wpływ negatywny mały należy rozumieć typowe, nieznaczące w skali lokalnej przekształcenia badanych komponentów środowiska. Poprzez wpływ negatywny średni należy rozumieć zagrożenie, które wpłynie na pogorszenie komponentów środowiska i wiązać się będzie z dość znacznymi przekształceniami w terenie. Znaczący wpływ spowoduje radykalne zmiany w środowisku, które wiązać się będą z istotnym pogorszeniem środowiska. Wpływ pozytywny oznaczać będzie poprawę warunków środowiskowych, natomiast brak wpływu oznacza, iż zapisy planu nie spowodują zmian w elementach środowiska.

Przeznaczenie terenu w planie miejscowym	Elementy środowiska												
	Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
U	0	-1	-1	-1	-1	-2	-1	-1	-1	0	-2	0	0

Analizując zanotowane w tabeli wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem planu nie spowodują znacznej ingerencji i nie spowodują radykalnych zmian w środowisku przyrodniczym, skutkujących jego pogorszeniem. Nie przewiduje się znaczących oddziaływań w żadnym zakresie.

Należy wziąć pod uwagę, iż przeprowadzona ocena dotyczy zmian w odniesieniu do obecnego zagospodarowania terenu oraz zapisów obowiązującego planu miejscowego, przy czym ocenia się potencjalne zagrożenie dla środowiska. Z przeprowadzonej oceny wynika, że ustalenia planu będą mieć wpływ, w różnym zakresie, na różne komponenty środowiska, lecz nie będzie to oddziaływanie znaczące. Negatywne oddziaływanie związane będzie z prowadzeniem prac budowlanych, naruszenie powierzchni terenu, zwiększeniu ryzyka zanieczyszczenia wód i naruszenia warunków wodnych w czasie wykonywania wykopów lub w przypadku ingerencji w zbiornik wodny. Realizacja projektu będzie prowadzić do zmniejszenia retencyjności obszaru i przyspieszenia spływu powierzchniowego. Nastąpi ingerencja w skład gatunkowy obszaru poprzez usunięcie części roślinności i wprowadzenie nowych nasadzeń roślinności towarzyszącej zabudowie. Oddziaływanie wynikające z emisji hałasu i zanieczyszczeń oraz poboru wody mogą w niewielki stopniu się zwiększyć. Niewielkie oddziaływanie będzie związane ze zmianą rolniczego charakteru krajobrazu oraz zmianą warunków mikroklimatu. Zmiana zagospodarowania będzie wiązać się z ubytkiem terenów rolniczych o najbardziej wartościowych glebach. Nie prognozuje się wpływu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody ze względu na odległość oraz na dobra materialne.

8.1. Wpływ na różnorodność biologiczną

Obecnie teren nie jest ogrodzony co gwarantuje możliwości wymiany gatunkowej. Tereny charakteryzują się niską naturalnością, a bioróżnorodność jest ograniczona. W granicach terenu funkcjonuje zbiornik wodny potencjalnie stanowiący miejsce odpoczynku zwierząt. Należy jednak wziąć pod uwagę bariery behawioralne występujące w sąsiedztwie. Teren nie stanowi korytarza ekologicznego, a zmiana zagospodarowania nie będzie znacząco wpływać na możliwość przemieszczania się zwierząt, które z dużym prawdopodobieństwem dostosują szlaki migracyjne do miejsc pozbawionych barier – w tereny rolne. Uzupełnienie zabudowy będzie również oznaczać wprowadzenie nowych gatunków roślinności towarzyszącej zabudowie, co przełoży się na zwiększenie zróżnicowania gatunkowego i odporności na szkodniki. Plan nie zakłada ingerencji w siedliska dziko występujących roślin i grzybów oraz dziko żyjących zwierząt, w tym gniazd i lęgówisk. W przypadku zauważenia siedlisk, roślin lub zwierząt stanowiących przedmiot ochrony należy zapewnić im ochronę zgodnie z przepisami o ochronie przyrody. Istotą utrzymania równowagi przyrodniczej jest regulowanie relacji pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a rozwiązaniami urbanistycznymi. Ingerencja nie może jednak przekraczać zdolności do samooczyszczania się i regeneracji środowiska.

8.2. Wpływ na zdrowie ludzi

Ustalenia nie przewidują budowy obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko i stanowiących uciążliwość dla ludzi, za wyjątkiem urządzeń infrastruktury i inwestycji celu publicznego.

W zakresie hałasu i jakości powietrza

W przypadku realizacji inwestycji na etapie prac budowlanych należy spodziewać się emisji hałasu, związanej z pracą urządzeń technicznych oraz zwiększonym ruchem pojazdów dowożących materiały. Będzie to jednak oddziaływanie czasowe, oddziaływujące na teren i sąsiednie budynki. W czasie eksploatacji możliwe jest generowanie hałasu oraz zanieczyszczeń lotnych przez usługi. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności, po realizacji planu można spodziewać się emisji hałasu i zanieczyszczeń, związanej z pracą urządzeń technicznych oraz zwiększonym ruchem pojazdów obsługujących przedsiębiorstwa. W przypadku lokalizowania usług, które mogą stanowić uciążliwość dla sąsiedniej zabudowy wskazane jest zastosowanie odpowiednich ograniczeń w postaci organizacji czasu pracy w godzinach pory dziennej, organizacji systemu transportu, uzupełnienie zieleni izolacyjnej od strony zabudowań. Projektowana zabudowa będzie stanowiła barierę dla zabudowy zagrodowej znajdującej się w drugiej linii w zakresie skumulowanego hałasu pochodzącego z oddziaływania dróg. W celach grzewczych istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy należy stosować paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokiej sprawności, z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii.

W zakresie jakości wód

W celu ochrony zdrowia i wód plan docelowo ustala zasady odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do systemu kanalizacji sanitarnej. Do czasu realizacji dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiornik wybieralnych. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych ma odbywać się na teren gruntu lub do rowów z uwzględnieniem obowiązku podczyszczenia przed odprowadzeniem tych wód do odbiornika. Zapobiegnie to ryzyku skażenia gleb i wód bakteriami.

W zakresie konfliktu funkcji

Nie zakłada się występowania ryzyka konfliktu funkcji w związku ze zgodnością funkcji z istniejącą planowaną w mpzp funkcją w sąsiedztwie. Jedynym ograniczeniem jest zbiornik wodny, który w przypadku pozostawienia w obecnej formie będzie stanowił przeszkodę dla zabudowy.

8.3. Wpływ na faunę i florę

W trakcie prowadzenia robót budowlanych może nastąpić oddziaływanie na faunę związane z hałasem. Będzie to jednak oddziaływanie czasowe i ustanie po zakończeniu prac. Utwardzenie terenu odbędzie się ze szkodą dla mikrofauny i roślinności muraw. Przy odpowiednim doborze roślin możliwe jest zwiększenie różnorodności gatunkowej i zwiększenie odporności roślinności na szkodliwe czynniki. Zaleca się utrzymanie flory zbliżonej do naturalnej przy minimalnym stopniu przekształceń lub wprowadzenie bogatej, zróżnicowanej roślinności zgodnej z obecnym siedliskiem. Plan określa minimalne powierzchnie biologicznie czynne, które gwarantować będą utrzymanie zieleni i sprzyjać mikrofaunie oraz owadom. Plan nie zakłada ingerencji w siedliska dziko występujących roślin i grzybów oraz dziko żyjących zwierząt, w tym gniazd i lęgowisk. Ingerencja w zbiornik wodny wiązać się będzie ze zmianą stosunków wodnych oraz roślinności znajdującej się w jego otoczeniu. Odbędzie to również ze szkodą dla zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym- płazów i owadów. W przypadku zauważenia roślin lub zwierząt stanowiących przedmiot ochrony należy zapewnić im ochronę zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.

8.4. Wpływ na wody

Obszar objęty planem nie znajduje się w zasięgu GZWP, wskutek realizacji planu nie zachodzi ryzyko zmniejszenia ilości, pogorszenia cech biologicznych, chemicznych lub fizykochemicznych zasobów wodnych przeznaczonych do wykorzystania. Ścieki bytowe i komunalne będą

odprowadzane do systemu kanalizacji sanitarnej. Do czasu realizacji kanalizacji dopuszcza się stosowanie szczelnych zbiorników wybieralnych. Wody opadowe i roztopowe należy odprowadzać na teren gruntu lub do rowów z uwzględnieniem podczyszczenia tych wód z zachowaniem przepisów odrębnych. Ustalenia planu pozwalają w pełni spełnić wymagania ustawowe regulowane przez Prawo Wodne art. 82 w zakresie realizacji infrastruktury ściekowej. Nastąpi wzrost zapotrzebowania na wodę, które zaspokojone będzie poprzez gminny wodociąg. Wielkość poboru wód nie spowoduje znaczącego zagrożenia dla zasobności wód podziemnych. Realizacja projektu planu nie stanowi zagrożenia dla spełnienia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. W celu zapobiegania suszy zaleca się wtórne gospodarowanie wodą opadową lub odzyskaną w celach gospodarczych. Celem zapobiegania przyśpieszonemu spływowi wód opadowych, plan wprowadza minimalne powierzchnie biologicznie czynne. W celu ograniczenia ryzyka degradacji środowiska wodnego w czasie prac budowlanych prace należy prowadzić przy użyciu sprawnego sprzętu, izolując wody oraz ograniczając możliwość zanieczyszczeniami ropopochodnymi. Bezpieczeństwo zależne jest również od odpowiedniego zorganizowania zaplecza budowy. Zagrożeniem dla środowiska wodnego może być stacja paliw z lokalizacją której wiąże się ryzyko wycieków z instalacji paliwowych oraz przedostawanie się substancji ropopochodnych z placów i parkingów. Lokalizacja stacji paliw będzie wymagać zastosowania przewidzianych przepisami prawa zabezpieczeń, odprowadzania wód opadowych przez separatory lub do szczelnych zbiorników a także zorganizowania systemu monitoringu celem natychmiastowego wykrywania wycieków substancji ropopochodnych. W przypadku ingerencji w zbiornik wodny zaburzone zostaną warunki wodne terenu.

8.5. Wpływ na jakość powietrza

Najistotniejszym czynnikiem mającym wpływ na jakość powietrza będą zanieczyszczenia pochodzące z ogrzewania oraz transportu. Plan zakazuje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W trakcie prowadzenia prac budowlanych emisja zanieczyszczeń będzie związana z pracą urządzeń i pojazdów oraz ewentualną emisją substancji stosowanych przy budowie. Będzie to jednak oddziaływanie niewielkie i czasowe. Plan nakazuje zaopatrzenie w ciepło organizować w oparciu o systemy grzewcze bazujące na paliwach charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności. Dopuszcza się również korzystanie z alternatywnych źródeł energii, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Pozytywnie na możliwość samooczyszczania powietrza wpłynie urządzenie zalecanej zieleni izolacyjnej i towarzyszącej zabudowie w przypadku nasadzeń zieleni wysokiej, pochłaniającej zanieczyszczenia lotne.

8.6. Wpływ na klimat

Skala zmian pozwala stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie wprowadzi negatywnego oddziaływania na klimat. Nie przewiduje się, by inwestycja powodowała obniżenie poziomu wód w rzekach lub wyższą temperaturę. Realizacja planu spowoduje jednak emisję do atmosfery zanieczyszczeń energetycznych i komunikacyjnych. Zmianie może ulec zdolność retencji powierzchniowej i przyśpieszenie spływu powierzchniowego. Wprowadzane zmiany nie będą odczuwalne w kontekście stosunków klimatycznych, mogą jednak wpływać na mikroklimat. Kluczowe jest zachowanie i tworzenie zieleni, która przyczyni się do poprawy warunków aersanitarnych, oczyszczania powietrza i wzrostu wilgotności. Uzupełnianie zieleni wysokiej przyczyni się do pochłaniania gazów cieplarnianych emitowanych przez projektowaną zabudowę oraz prowadzoną uprawę. Planowane w ramach realizacji planu prace mogą wymagać adaptacji na poszczególnych etapach inwestycji do zmieniających się czynników klimatycznych. Są to m. in. wzrost średniej temperatury powietrza, wzrost opadów, wzrost intensywności wiatrów, wzrost częstotliwości występowania temperatur ekstremalnych (wysokich i niskich). Istnieje prawdopodobieństwo konieczności dostosowania istniejącej lub nowej zabudowy i infrastruktury do zmieniających się warunków klimatycznych (np. instalacja systemów chłodzenia w budynkach,

dostosowanie systemów odprowadzających wodę, zwiększenie zdolności retencyjnej obszaru). W ramach adaptacji do zmian klimatu korzystne byłoby tworzenie zielonej infrastruktury, miejsc lokalnej retencji wód oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii bezpiecznych dla środowiska. Nie przewiduje się by zmiany klimatu miały znacząco wpłynąć na postanowienia planu. W analizowanym terenie zachodzi ryzyko wystąpienia ekstremalnych sytuacji pogodowych, m.in. trąb powietrznych, suszy powodującej zagrożenie pożarowe, gradobicia, ulewnych deszczy. W tych sytuacjach należy ograniczać skutki zjawiska pogodowego adaptując budynek do tendencji zmian klimatu (w przypadku modernizacji lub budowy nowego obiektu).

8.7. Wpływ na powierzchnię terenu

Planowane zmiany mogą spowodować czasowe negatywne oddziaływanie i przekształcenia powierzchni ziemi. W trakcie realizacji inwestycji, a zwłaszcza podczas wykonywania fundamentów pod nowe budynki, wykopów pod parkingi oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej przekształcona zostanie wierzchnia powierzchnia ziemi. Nie planuje się zmian w ukształtowaniu terenu. W przypadku ingerencji w zbiornik wodny nastąpi zmiana powierzchni terenu oraz warunków wodnych. Realizacja nie będzie miało znaczenia dla stabilności i jakości i stabilności gruntu.

8.8. Wpływ na krajobraz

Projektowane zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na krajobraz ze względu na istniejące zagospodarowania przestrzenne oraz ustalenia obowiązujących planów. Wprowadzenie zasad dotyczących parametrów zabudowy umożliwi wprowadzenie ładu przestrzennego oraz docelowo ujedynolici zabudowę. Przy realizacji zabudowy zaleca się stosownie stonowanych barw elewacji oraz elementów o wysokich walorach estetycznych. Wskazane jest nawiązanie charakterem zabudowy i detalem do istniejących w sąsiedztwie zabudowań oraz poszanowanie środowiska przyrodniczego.

8.9. Wpływ na zasoby naturalne

Projektowane zagospodarowanie terenu spowoduje ubytek wartościowych zasobów naturalnych- terenów rolniczych na glebach najwyższych klas bonitacyjnych. Na analizowanym obszarze nie ma obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych, obszarów osuwania się mas ziemnych. Występują jednak grunty chronione przez ustawę o gruntach rolnych i leśnych- grunty rolne klasy III.

8.10. Wpływ na zabytki

Na obszarze objętym planem ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują zabytki, na które projekt planu miałby negatywnie wpływać. Nie prognozuje się oddziaływania w tym zakresie.

8.11. Wpływ na dobra materialne

Nie prognozuje się negatywnego wpływu realizacji planu na dobra materialne ze względu na ich brak w granicach planu. Plan nie powoduje obniżenia wartości dóbr materialnych znajdujących się na działkach sąsiednich.

8.12. Wpływ na formy ochrony przyrody

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w zasięgu obszarów chronionych ustanowionych na podstawie ustawy i ochronie przyrody. Odległość terenu objętego opracowaniem gwarantuje zachowanie wartościowych elementów objętych ochroną w granicach form ochrony przyrody. W związku z tym nie prognozuje się wpływu w tym zakresie.

8.13. Wpływ na obszary Natura 2000

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie znajduje się w zasięgu obszarów chronionych w sieci Natura 2000. Analizowany obszar nie jest kluczowy dla utrzymania trwałości

procesów przyrodniczych i równowagi ekologicznej w w/w obszarach. Nie prognozuje się, by skala przedsięwzięcia miała negatywny wpływ na najbliższe obszary ochrony siedliskowej i ptasiej.

10. RODZAJE PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaj wpływu:

- oddziaływań bezpośrednich rozumianych jako konsekwencja konkretnego zapisu;
- oddziaływań pośrednich rozumianych jako skutek zapisu, ale nie będący jego celem;
- oddziaływań wtórnych rozumianych jako konsekwencja odsunięta w czasie realizacji innych zapisów;
- oddziaływań skumulowanych rozumianych jako suma skutków różnych zapisów;
- oddziaływań krótkoterminowych rozumianych jako konsekwencji zadań występujących tylko w czasie realizacji i ustępujących po ich zakończeniu lub wynikających z przeznaczenia terenu, na którym jego funkcja jest realizowana przez krótki okres czasu
- oddziaływań średnioterminowych rozumianych jako rodzące skutki ustępujące po realizacji wszystkich elementów koniecznych do ich ustania;
- oddziaływań długoterminowych rozumianych jako rodzących skutki utrzymujące się przez długi okres po zakończeniu realizacji planu
- oddziaływań stałych rozumianych jako rodzących skutki nie ustępujących po realizacji zapisów planu,
- oddziaływań chwilowych rozumianych jako utrzymujących się w bardzo krótkim czasie

Charakter oddziaływania	Elementy środowiska												
	Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Bezpośrednie		x	x		x	x	x						
Pośrednie		x	x	x	x	x	x	x	x		x		
Wtórne													
Skumulowane		x	x	x		x	x						
Krótkoterminowe			x				x						
Średnioterminowe			x										
Długoterminowe		x	x	x	x	x	x						
Stale								x	x		x		
Chwilowe			x	x				x					

oddziaływania bezpośrednie - związane będzie ze wprowadzeniem zabudowy oraz realizacją infrastruktury technicznej w obszarach rolnych, wprowadzeniem zasad ochrony wód i powietrza, wprowadzeniem nowej zieleni towarzyszącej zabudowie, zwiększeniem dostępu mieszkańców do usług, zwiększenie miejsc pracy

oddziaływania pośrednie - zmiany polegać będą przede wszystkim na zmianie składu gatunkowego obszaru, emisji hałasu, pogorszeniu warunków infiltracji oraz zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, zwiększeniu zapotrzebowania na wodę i emisji zanieczyszczeń i odpadów, ograniczeniu terenów rolnych najlepszych gleb,

oddziaływanie stałe- dotyczyć będzie przekształceń w powierzchni biologicznie czynnej i ingerencji w powierzchnię zabudowy, zmianie krajobrazu rolnego w usługowy, utracie gruntów rolnych,

oddziaływania długo- i średnioterminowe - to głównie zmiany w bioróżnorodności i składzie gatunkowym obszaru, zmiany w infiltracji wody oraz stanie powietrza,

oddziaływania krótkoterminowe i chwilowe - dotyczyć będą głównie przekształceń powierzchni i hałasu w wyniku prowadzenia prac budowlanych,

oddziaływanie skumulowane - sprowadzać się będzie do zmian w składzie gatunkowym, zwiększenia zapotrzebowania na wodę, zwiększeniu presji na powietrze, zwiększenia oddziaływania akustycznego.

Negatywne oddziaływania w każdym zakresie będą minimalizowane poprzez ograniczanie, zapobieganie i rekompensowanie działań.

11. ANALIZA MOŻLIWYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Przedmiotem zmiany planu są tereny dla których obowiązują zapisy planów miejscowych. Odstąpiono od przeprowadzania rozbudowanej analizy rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu. Zakłada się, iż przyjęte rozwiązania są racjonalne z punktu widzenia ekologicznego, społecznego i ekonomicznego. Są one również wyrazem polityki przestrzennej gminy. Przyjęte rozwiązania zaspokajają potrzeby wyrażone w uwagach i wnioskach. Pozwolą również wykorzystać tereny położone bezpośrednio przy drodze krajowej na cele usługowe.

12. OGRANICZANIE WPŁYWU I KOMPENSACJA DZIAŁAŃ

Projekt planu wprowadza działania mające na celu ograniczenie lub kompensację negatywnego oddziaływania. Ustalono m.in.:

- wskaźnik intensywności zabudowy i parametry, gabaryty oraz wygląd projektowanej zabudowy,
- sposób odprowadzania ścieków oraz usuwanie odpadów, w sposób niezagrażający jakości wód,
- zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego,
- minimalną powierzchnię biologicznie czynną w celu ochrony bioróżnorodności oraz umożliwienia swobodnego odpływu wód deszczowych do gruntu,
- wskazanie stosowania do celów grzewczych systemów opartych o technologie bezemisyjne lub o rozwiązania oparte na technologiach i paliwach zapewniających minimalne wskaźniki emisyjne gazów i pyłów do powietrza, ograniczające tzw. „niską emisję”.

Ponadto w prognozie zalecono szereg działań ograniczających i rekompensujących wpływ, m.in.:

- adaptowanie projektowanych budynków do tendencji zmian klimatu i stosowanie materiałów wysokiej jakości uwzględniające ekstremalne obciążenie wiatrem, obciążenie śniegiem, różnice temperatury oraz wahania poziomu wód gruntowych,
- uzupełnienie zielonej infrastruktury, tworzenie wielogatunkowej roślinności,

- zwiększenie różnorodności gatunkowej i zwiększenie odporności roślinności na szkodliwe czynniki poprzez odpowiedni dobór roślin,
- w przypadku zauważenia siedlisk, roślin lub zwierząt stanowiących przedmiot ochrony należy zapewnić im ochronę zgodnie z przepisami o ochronie przyrody,
- wtórne gospodarowanie wodą opadową lub odzyskaną w celach gospodarczych,
- stosownie stonowanych barw elewacji oraz elementów o wysokich walorach estetycznych,
- nawiązanie charakterem zabudowy i detalem do istniejących zabudowań,
- zastosowanie odpowiednich ograniczeń w postaci organizacji czasu pracy w godzinach pory dziennej, organizacji systemu transportu, uzupełnienie zieleni izolacyjnej od strony zabudowań.

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Wprowadzenie zmian nie spowoduje znaczących, negatywnych oddziaływań na środowisko lokalne ani na obszary ochrony przyrody i obszary Natura 2000. Proponuje się prowadzenie analizy skutków realizacji postanowień, łącznie z wpływem na środowisko, równoległe do analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zgodnie z art. 32 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w projekcie Planu, jak również nieprzewidzianego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Analizę skutków postanowień planu należy oprzeć o monitoring stanu sanitarnego powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych na poziomie regionalnym, prowadzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

14. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Charakter, skala i położenie geograficzne projektowanego przedsięwzięcia pozwala stwierdzić, że nie będzie występować oddziaływanie transgraniczne.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Rozdział 1. Podstawą prawną sporządzenia niniejszej prognozy jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lubicz dot. terenów komercyjnych położonych przy drodze nr 52 na obszarach wsi: Grębocin, Rogowo, Rogówko, Brzeźno, Brzezinko i Gronowo zgodnie z uchwałą Nr LIII/671/23 Rady Gminy Lubicz z dnia 25 stycznia 2023r. W rozdziale przedstawiono również powiązania z innymi dokumentami.

Rozdział 2. Wskazano cel, zakres i metodę opracowania prognozy. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w celu analizy i oceny możliwych skutków realizacji projektu planu. Prognoza obejmuje również wskazanie rozwiązań alternatywnych oraz działań mających na celu eliminację, ograniczenie lub kompensację negatywnego wpływu na środowisko. Zakres opracowania obejmuje elementy ujęte w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz elementy wskazane przez organy uzgadniające zakres. Prognozę przygotowano w oparciu o metody polegające na szczegółowej analizie potencjalnego wpływu poszczególnych zapisów planu na środowisko.

Rozdział 3. W rozdziale przedstawiono istniejący stan i funkcjonowanie środowiska w mieście ze szczególną uwagą położoną na obszar opracowania. Jak pokazuje analiza kolejnych

komponentów środowiska: geologii, gleby, wody, powietrza, warunków akustycznych, fauny i flory oraz klimat, stan i funkcjonowanie środowiska nie stanowi problemu.

Obszar opracowania obejmuje działkę nr 78/30 we wsi Brzeźno, gmina Lubicz. Zajmuje powierzchnię ok. 0,28ha. Teren jest nie zabudowany. Dużą część terenu stanowi murawy trawiaste uzupełnione zadrzewieniami, w południowej części znajduje się zbiornik wodny. Teren położony jest przy drodze krajowej nr 15 i 96. Sąsiedztwo terenu stanowi zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa (sklep DINO, Dzienny Dom Seniora). Tereny położone w sąsiedztwie obecnie stanowiące w większości pola uprawne zostały przeznaczone w obowiązującym planie miejscowym pod usługi i produkcję. Teren zgodnie z ewidencją gruntów i budynków stanowi grunty rolne RIII oraz nieużytek N (wypełniony wodą).

Teren objęty jest obowiązującym planem miejscowym przyjętym Uchwałą Nr VI/72/99 z dnia 27 stycznia 1999 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lubicz dot. terenów komercyjnych położonych przy drodze nr 52 na obszarach wsi: Grębocin, Rogowo, Rogówko, Brzeźno, Brzezinko i Gronowo.

Rozdział 4. Obszar stanowiący analizowany teren objęty jest obowiązującym planem miejscowym. Plan zakłada w tym obszarze funkcje rolne. Zakłada się, że zarówno zrealizowanie jak i brak realizacji planu nie będą skutkować znaczącymi zmianami w stanie środowiska. Prowadzenie upraw wiąże się ryzykiem przedostawania się substancji azotowych i środków ochrony roślin do wód i zanieczyszczenie ich. Nieodpowiednie zabiegi agrarne mogą prowadzić do nasilonej erozji gleb. Uchwalenie planu umożliwi powstanie zabudowy usługowej w pasie przydrożnym oraz zagwarantuje możliwość realizacji polityki przestrzennej gminy wyrażonej w studium.

Rozdział 5. W rozdziale określono istniejące problemy i cele środowiskowe występujące w granicach analizowanego terenu. Do istotnych problemów ochrony środowiska z punktu widzenia dokumentu zaliczyć należy emisję zanieczyszczeń powietrza, zagrożenie dla standardów akustyki, skażenie gleb, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, zagrożenie dla warunków gruntowo-wodnych, zagrożenia zjawiskami klimatycznymi i katastroficznymi.

Rozdział 6. W rozdziale opisano dokumenty nadrzędne i spełnienie ich celów i zadań na poziomie projektowanego dokumentu. Analizowano dokumenty na tworzone na poziomie międzynarodowym, krajowym i regionalnym.

Rozdział 7. W rozdziale opisano najbliższej zlokalizowane obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody i ich zagrożenia. Opisano Obszar Natura 2000 PLH280001 Dolina Drwęcy, PLB040003 Dolina Dolnej Wisły, Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Drwęcy”, Rezerwat „Rzeka Drwęca”.

Rozdział 8. Przedstawiono syntezę ustaleń projektu planu w odniesieniu do oddziaływania na środowisko.

Rozdział 9. W rozdziale przedstawiono ocenę przewidywanych oddziaływań. W ramach oceniania możliwego oddziaływania na środowisko należało rozważyć wpływ realizacji poszczególnych ustaleń dokumentu na środowisko. Wprowadzenie zmian może wpływać na:

- różnorodność biologiczną,
- zdrowie ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- stan i jakość wód,
- jakość powietrza,
- klimat akustyczny,

- klimat i mikroklimat,
- powierzchnię terenu,
- krajobraz,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,
- obszary Natura 2000,
- formy ochrony przyrody i korytarze migracyjne.

Analizę i ocenę oddziaływań przeprowadzono określając rodzaj wpływu na poszczególne komponenty i skalę wpływu. Wyróżniono wpływ negatywny mały (-1), średni (-2) i znaczący (-3), wpływ pozytywny (1) lub brak wpływu (0). Poprzez wpływ negatywny mały należy rozumieć typowe, nieznaczące w skali lokalnej przekształcenia badanych komponentów środowiska. Poprzez wpływ negatywny średni należy rozumieć zagrożenie, które wpłynie na pogorszenie komponentów środowiska i wiązać się będzie z dość znacznymi przekształceniami w terenie. Znaczący wpływ spowoduje radykalne zmiany w środowisku, które wiązać się będą z istotnym pogorszeniem środowiska. Wpływ pozytywny oznaczać będzie poprawę warunków środowiskowych, natomiast brak wpływu oznacza, iż zapisy planu nie spowodują zmian w elementach środowiska. Następnie określono charakter i czas trwania oddziaływania z podziałem na oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe. Oddziaływań wtórnych i krótkoterminowych nie prognozuje się.

Analizując wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem planu nie spowodują znacznej ingerencji i nie spowodują radykalnych zmian w środowisku przyrodniczym, skutkujących jego pogorszeniem. Nie przewiduje się znaczących oddziaływań w żadnym zakresie.

Należy wziąć pod uwagę, iż przeprowadzona ocena dotyczy zmian w odniesieniu do obecnego zagospodarowania terenu oraz zapisów obowiązującego planu miejscowego, przy czym ocenia się potencjalne zagrożenie dla środowiska. Z przeprowadzonej oceny wynika, że ustalenia planu będą mieć wpływ, w różnym zakresie, na różne komponenty środowiska, lecz nie będzie to oddziaływanie znaczące. Negatywne oddziaływanie związane będzie z prowadzeniem prac budowlanych, naruszenie powierzchni terenu, zwiększeniu ryzyka zanieczyszczenia wód i naruszenia warunków wodnych w czasie wykonywania wykopów lub w przypadku ingerencji w zbiornik wodny. Realizacja projektu będzie prowadzić do zmniejszenia retencyjności obszaru i przyspieszenia spływu powierzchniowego. Nastąpi ingerencja w skład gatunkowy obszaru poprzez usunięcie części roślinności i wprowadzenie nowych nasadzeń roślinności towarzyszącej zabudowie. Oddziaływanie wynikające z emisji hałasu i zanieczyszczeń oraz poboru wody mogą w niewielki stopniu się zwiększyć. Niewielkie oddziaływanie będzie związane ze zmianą rolniczego charakteru krajobrazu oraz zmianą warunków mikroklimatu. Zmiana zagospodarowania będzie wiązać się z ubytkiem terenów rolniczych o najbardziej wartościowych glebach. Nie prognozuje się wpływu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody ze względu na odległość oraz na dobra materialne.

Rozdział 10. W rozdziale przedstawiono rodzaje oddziaływania. oddziaływania bezpośrednie związane będzie ze wprowadzeniem zabudowy oraz realizacją infrastruktury technicznej w obszarach rolnych, wprowadzeniem zasad ochrony wód i powietrza, wprowadzeniem nowej zieleni towarzyszącej zabudowie, zwiększeniem dostępu mieszkańców do usług, zwiększenie miejsc pracy, oddziaływania pośrednie polegać będą przede wszystkim na zmianie składu gatunkowego obszaru, emisji hałasu, pogorszeniu warunków infiltracji oraz zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, zwiększeniu zapotrzebowania na wodę i emisji zanieczyszczeń i odpadów, ograniczeniu terenów rolnych najlepszych gleb, oddziaływanie stałe dotyczyć będzie przekształceń w powierzchni biologicznie czynnej i ingerencji w powierzchnię

zabudowy, zmianie krajobrazu rolnego w usługowy, utracie gruntów rolnych, oddziaływania długo- i średnioterminowe to głównie zmiany w bioróżnorodności i składzie gatunkowym obszaru, zmiany w infiltracji wody oraz stanie powietrza, oddziaływania krótkoterminowe i chwilowe dotyczyć będą głównie przekształceń powierzchni i hałasu w wyniku prowadzenia prac budowlanych, oddziaływanie skumulowane sprowadzać się będzie do zmian w składzie gatunkowym, zwiększenia zapotrzebowania na wodę, zwiększeniu presji na powietrze, zwiększenia oddziaływania akustycznego.

Rozdział 11. Przedmiotem zmiany planu są tereny dla których obowiązują zapisy planów miejscowych. Odstąpiono od przeprowadzania rozbudowanej analizy rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu. Zakłada się, iż przyjęte rozwiązania są racjonalne z punktu widzenia ekologicznego, społecznego i ekonomicznego. Są one również wyrazem polityki przestrzennej gminy. Przyjęte rozwiązania zaspokajają potrzeby wyrażone w uwagach i wnioskach. Pozwolą również wykorzystać tereny położone bezpośrednio przy drodze krajowej na cele usługowe.

Rozdział 12. W rozdziale wskazano sposoby na ograniczenie negatywnego wpływu planu na środowisko oraz metody kompensacji przyrodniczej. Projekt planu wprowadza działania mające na celu ograniczenie lub kompensację negatywnego oddziaływania. W planie ustalono m.in.: wskaźnik intensywności zabudowy i parametry, gabaryty oraz wygląd projektowanej zabudowy, sposób odprowadzania ścieków oraz usuwanie odpadów, w sposób niezagrażający jakości wód, zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego, minimalną powierzchnię biologicznie czynną w celu ochrony bioróżnorodności oraz umożliwienia swobodnego odpływu wód deszczowych do gruntu, wskazanie stosowania do celów grzewczych systemów opartych o technologie bezemisyjne lub o rozwiązania oparte na technologiach i paliwach zapewniających minimalne wskaźniki emisyjne gazów i pyłów do powietrza, ograniczające tzw. „niską emisję”.

Ponadto w prognozie zalecono szereg działań ograniczających i rekompensujących wpływ, m.in.: adaptowanie projektowanych budynków do tendencji zmian klimatu i stosowanie materiałów wysokiej jakości uwzględniające ekstremalne obciążenie wiatrem, obciążenie śniegiem, różnice temperatury oraz wahania poziomu wód gruntowych, uzupełnienie zielonej infrastruktury, tworzenie wielogatunkowej roślinności, zwiększenie różnorodności gatunkowej i zwiększenie odporności roślinności na szkodliwe czynniki poprzez odpowiedni dobór roślin, w przypadku zauważenia siedlisk, roślin lub zwierząt stanowiących przedmiot ochrony należy zapewnić im ochronę zgodnie z przepisami o ochronie przyrody, wtórne gospodarowanie wodą opadową lub odzyskaną w celach gospodarczych, stosownie stonowanych barw elewacji oraz elementów o wysokich walorach estetycznych, nawiązanie charakterem zabudowy i detalem do istniejących zabudowań, zastosowanie odpowiednich ograniczeń w postaci organizacji czasu pracy w godzinach pory dziennej, organizacji systemu transportu, uzupełnienie zieleni izolacyjnej od strony zabudowań.

Rozdział 13. Przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu. Proponuje się prowadzenie analizy skutków realizacji postanowień, łącznie z wpływem na środowisko, równoległe do analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zgodnie z art. 32 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rozdział 14. Przedstawiono informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko. Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w pobliżu granic administracyjnych kraju. Nie występuje więc potrzeba przeprowadzania analiz możliwych transgranicznych oddziaływań.

Toruń, 26.10.2023r.

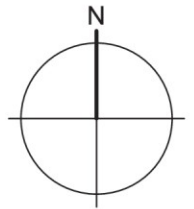
Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Oświadczam, że jestem osobą uprawnioną do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko, raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 na podstawie art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn.zm.) o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

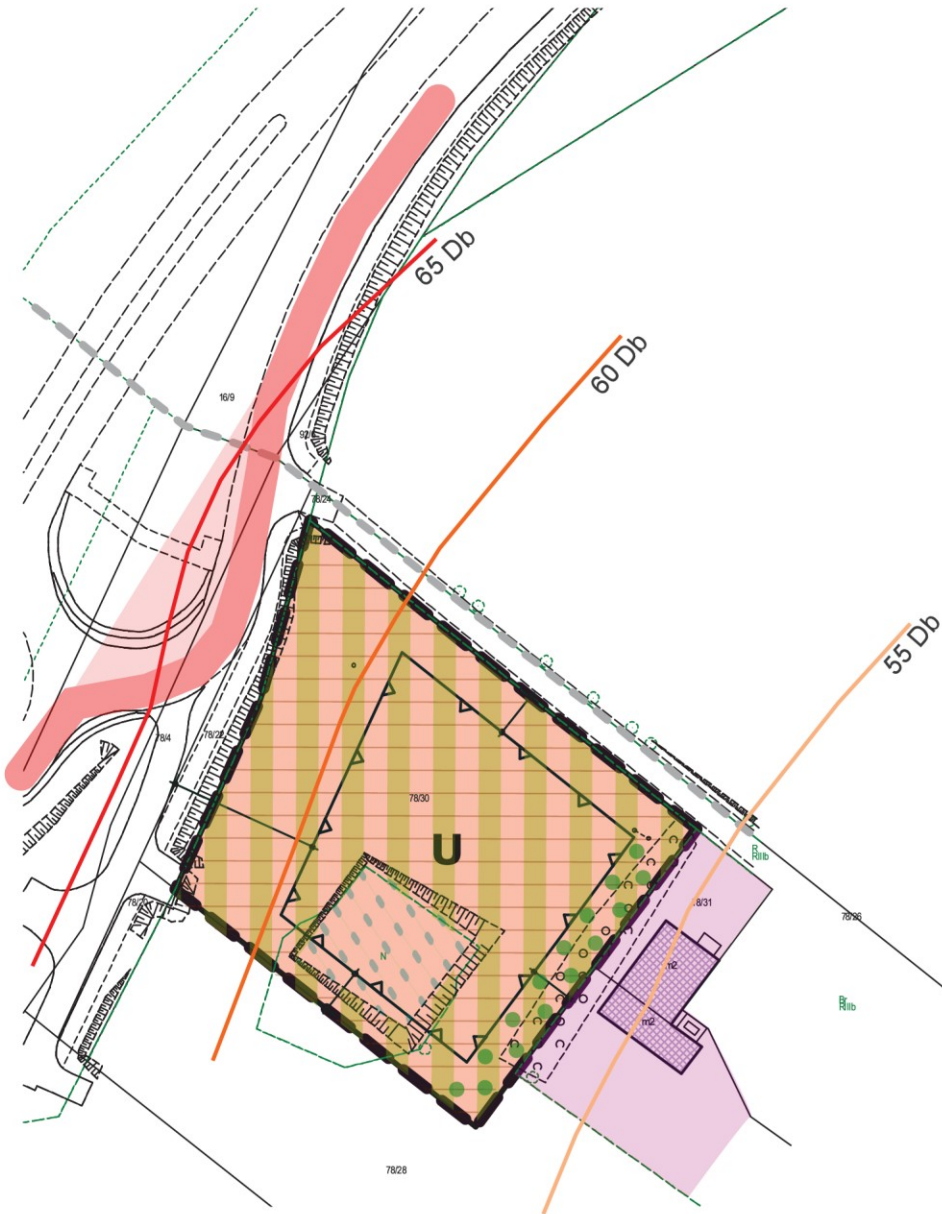
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

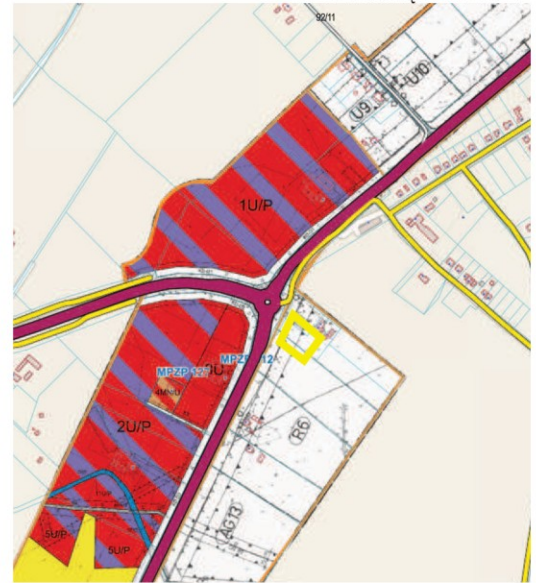
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚCI WSI BRZEŻNO, GMINA LUBICZ

MAPA POGLĄDOWA- ORTOFOTOMAPA

MAPA POGLĄDOWA- MPZP

OZNACZENIA OBOWIĄZUJĄCE

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
- LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
- NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
- TEREN USŁUG
- WYMIAROWANIE W METRACH

OZNACZENIA INFORMACYJNE

- ISTNIEJĄCA ZABUDOWA

LEGENDA DO PROGNOZY

- ZACHOWANIE WYSOKIEGO WSKAŹNIKA POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ
- UBYTEK GRUNTÓW ROLNYCH, MIEJSC ŻEROWANIA I BYTOWANIA FAUNY
- INGERENCJA W WARUNKI WODNE
- LINIOWY EMITOR HAŁASU MOGĄCY STWARZAĆ UCIAŻLIWOŚCI
- ZABUDOWA DLA KTÓREJ OKREŚLONO DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU
- ZALECENIE: TERENY ZIELENI O CHARAKTERZE IZOLACYJNYM
- EMISJA DLA SKUMULOWANEGO WSKAŹNIKA LDWN OD DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRADY
-
-